

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/105/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418200614
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5418200614.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Martiny Mochnáčovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. XXX, zastúpeného JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, so sídlom X.. R. XX, XXX XX B., proti žalovanému: E.. E. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/XXX, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 11.617,87 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/26/2018-214 zo dňa 06. novembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/26/2018-214 zo dňa 06. novembra 2019 vo výrokoch I. a III. **p o t v r d z u j e .**

Odvolanie žalovaného proti výroku II. rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/26/2018-214 zo dňa 06. novembra 2019 **o d m i e t a .**

Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 11.617,87 Eur ročným úrokom z omeškania vo výške s 5 % za obdobie od 13.09.2018 až do jej zaplataenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 13.04.2018 po jej upresnení na základe výzvy súdu zo dňa 26.04.2018 podaním zo dňa 12.05.2018, doručeným súdu 21.05.2018, sa žalobca prostredníctvom splnomocneného zástupcu domáhal voči žalovanému zaplataenia sumy 11.617,87 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania za obdobie odo dňa nasledujúceho po dni doručenia tejto žaloby žalovanému až do zaplataenia, ako aj náhrady trov konania.

3. Svoju žalobu odôvodnil tým, že ide o spor o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré získal žalovaný tým, že žalobca ako spoluvlastník veci zložil u žalovaného sumu vo výške spoluvlastníckeho podielu, ktorý sa mal vydražiť, a to postupom podľa § 166 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení do 31.08.2005, no napriek uvedenému žalobca doposiaľ nenadobudol týmto postupom vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným v časti V. žaloby, ktoré mali byť predmetom dražby u žalovaného. Nakoľko exekúcia predajom nehnuteľností v zmysle § 134 a nasl. Exekučného poriadku je postup charakteristický výlučne pre exekučné konanie, rovnako tak zabránenie predaja veci na dražbe spoluvlastníkom vecí, ktorý v zmysle § 166 Exekučného poriadku zloží najneskôr do začiatku dražby u exekútora v hotovosti sumu vo výške podielu, ktorý sa má vydražiť, možno konštatovať, že predmetný spor je sporom vyvolaným osobitnou povahou exekučného konania prebiehajúceho na Okresnom

súde Dolný Kubín (ďalej len „exekučný súd“) pod spisovou značkou 10Er/1/2005 vo veci oprávneného B.O.F., a.s., so sídlom Miletičova č. 1, 821 08 Bratislava (v súčasnosti VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31318045) proti povinnému V. F. - F., s miestom podnikania J. XX, XXX XX J., IČO: 33237018 (v súčasnosti V. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, XXX XX J.) o vymożenie sumy 10.332,77 Eur s príslušenstvom (ďalej aj len „exekučné konanie“). Táto žaloba bola podaná v zmysle § 12 a § 20 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) teda na vecne a miestne príslušnom súde prvej inštancie.

4. Žalovaný sumu zloženú žalobcom ako spoluvlastníkom veci dňa 02.05.2006 vo výške 350.000,- Sk (11.617,89 Eur) nepoukázal v exekučnom konaní oprávnenému, ale touto sumou naďalej disponuje. Nakoľko žalovaný doposiaľ disponuje bezdôvodným obohatením z dôvodu, že právny titul, na základe ktorého získal plnenie žalobcu vo výške 11.617,89 Eur, dodatočne odpadol, pričom túto žalobcom zloženú sumu do dnešného dňa nevrátil, a to ani čiastočne, nepoukázal ju ani inej osobe, a to ani čiastočne, žaloba smeruje v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka proti žalovanému, ktorý je za daných skutkových a právnych okolností pasívne vecne legitimovaným subjektom.

5. K uplatnenému príslušenstvu pohľadávky citujúc § 563 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka žalobca uviedol, že podľa právnej jurisprudencie sa výzvou na plnenie, v prípade, ak veriteľ namiesto výzvy podá žalobu na plnenie, považuje sa za deň výzvy na plnenie voči dlžníkovi ten deň, kedy mu bola doručená žaloba veriteľa. Výška úrokov z omeškania je vyčíslená v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka Z v spojitosti s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, keď od 16.03.2016 je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,00 %. Z tohto dôvodu si žalobca uplatňuje úrok z omeškania vo výške 5 %.

6. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe v podaní zo dňa 25.09.2018, doručenom okresnému súdu dňa 27.09.2018, uviedol, že dňom 09.02.2016 odovzdal exekútorský úrad svojej náhradníčke. Vzhľadom na skutočnosť, že doposiaľ nedošlo k dobrovoľnému finančnému vyúčtovaniu a žalovaný nedisponuje neukončenými exekučnými spismi, k výzve súdu (na vyjadrenie k žalobe) nemôže zaujať rozhodné stanovisko. Poznamenal, že z prijatej platnej judikatúry nielen všeobecných súdov Krajského súdu v Žiline 6Co/217/2011 vyplýva, že súdny exekútor sa nemôže bezdôvodne obohatiť, pretože koná ako osoba, ktorej bola zverená úloha štátneho orgánu. Na základe uvedených skutočností žalovaný uviedol, že túto kauzu považuje za bezpredmetnú, nebrániac sa vo veci byť nápomocným.

7. Následne Okresný súd Dolný Kubín uznesením č. k. 5C/26/2018-166 zo dňa 10.05.2019 toto konanie v súlade s ust. § 164 CSP prerušil až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 10C/364/2015, ktoré v čase prerušenia konania bolo v štádiu odvolacieho konania, s odôvodnením, že v uvedenom konaní je riešená otázka, či v súvislosti so zložením peňažnej sumy zodpovedajúcej všeobecnej hodnote draženého spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam došlo alebo nedošlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalobcom, pričom s jej právoplatným vyriešením súvisí otázka podstatná pre toto konanie, a to, či žalovaný je alebo nie je povinný vrátiť žalobcovi ním zloženú sumu. Tento dôvod prerušenia konania súd avizoval už na pojednávaní konanom dňa 18.02.2019 a k tomuto jeho postupu dali súhlasné stanoviská žalobca (na uvedenom pojednávaní), i žalovaný (v podaní zo dňa 26.03.2019). Následným uznesením č. k. 5C/26/2018-192 zo dňa 03.10.2019 okresný súd rozhodol o pokračovaní v konaní, nakoľko odpadol dôvod prerušenia konania v aktuálne prejednávanom spore.

8. Na pojednávaní 06.11.2019 súd prvej inštancie konal a vec rozhodol v neprítomnosti ako zástupcu žalobcu, ktorý svoju neúčast' písomne ospravedlnil podaním zo dňa 05.11.2019, i žalovaného, ktorý dňa 04.11.2019 síce telefonicky požiadal o odročenie pojednávania z zdravotných dôvodov špecifikovaných len všeobecne ako "problémy s pohybovým ústrojenstvom", súčasne uvádzajúceho, že si je vedomý, že súd môže rozhodnúť aj bez jeho výsluchu. Následne bolo žalovanému konajúcim súdom oznámené, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania sa nevyhovuje. Na to dňa 05.11.2019 žalovaný oznámil súdu, že je chorý a nepôjde cez celú republiku, že sa k tomu vyjadrí. V danej súvislosti prvoinštančný súd akcentoval, že nepovažoval žalovaným len tvrdené a nijako nepreukázaný dôvod za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania (že by žalovaným tvrdené a bližšie nešpecifikované problémy s pohybovým ústrojenstvom, ktorých existenciu ničím nepodložil, mali žalobcovi skutočne brániť v možnosti zúčastniť sa daného pojednávania, na ktoré bol včas predvolaný (keď predvolanie naň prevzal 28.10.2019).

9. Na uvedenom pojednávaní žalobca zotrval na podanej žalobe, keďže žalovaný mu doposiaľ nevrátil ním zloženú sumu 350.000,- Sk, čo po prepočte predstavuje 11.617,87 Eur.

10. Zo skutkového vymedzenia žalobou uplatneného nároku vyplýva, že žalovaná istina predstavuje sumu, ktorú žalobca dňa 02.05.2006 zložil do pokladne žalovaného - v tom čase súdneho exekútora

vykonávajúceho exekúciu vedenú u tohto exekútora pod sp. zn. EX 79/04 a na Okresnom súde Dolný Kubín (v tom čase) pod sp. zn. 10Er/1/2005 na vymożenie pohľadávky oprávneného priznanej mu voči povinnému V. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, vykonateľným exekučným titulom - rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 4Cb/50/2003 zo dňa 03.11.2003, ktorým bolo povinnému uložené zaplatiť oprávnenému sumu 311.285,- Sk a nahradiť trovy konania 21.305,60 Sk. V príjmovom pokladničnom doklade vystavenom žalovaným ako súdnym exekútorom dňa 02.05.2006 je ako účel prijatej platby od žalobcu - sumy 350.000,- Sk (11.617,87 Eur) uvedené "EX 79/04 - predaj spoluvlastníckeho podielu (§ 166)". V konaní nebolo sporné, že účelom zloženia uvedenej sumy žalobcom a jej prijatím žalovaným bola snaha žalobcu nadobudnúť spoluvlastnícky podiel povinného na nehnuteľnostiach, ktoré tento vlastnil spolu so žalobcom/spoluvlastníkom, vymedzených v dražobnej vyhláske zo dňa 30.03.2006 ako 1. Hospodárska budova - rekreačná chata na parcele č. 997/4, k. ú. J., 2. malá vodná elektrárňa, ktorú tvoria: a. strojovňa na parcele č. 997/11, k. ú. J., b. otvorený privádzáč na parcele č. 997/5, k. ú. J., c. hať na parcele č. 997/10, k. ú. J., d. kanalizácia, žumpa, spevnená plocha, tlakové potrubie, vtokový objekt, všetky uvedené nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. J. (dotknuté nehnuteľnosti). Danou dražobnou vyhláškou žalovaný ako súdny exekútor oznámil, že dňa 10.05.2006 o 09:30 hod. v kancelárii jeho úradu uskutoční verejnú dražbu dotknutých nehnuteľností (nezapísaných na liste vlastníctva a bez pozemkov). Spoluvlastnícky podiel povinného na dotknutých nehnuteľnostiach, ktorý mal byť predmetom nariadenej dražby, chcel žalobca nadobudnúť postupom vyplývajúcim z § 166 ods. 2 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.08.2005), podľa ktorého spoluvlastník vecí, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve, môže zabrániť predaju vecí, ak najneskôr do začiatku dražby zloží u exekútora v hotovosti alebo šekom na účet exekútora sumu vo výške podielu, ktorý sa má vydražiť. Ak sa tak stane, exekútor s touto sumou naloží ako s výsledkom predaja.

11. Medzi stranami sporu tiež nebolo sporné, že nedošlo k naplneniu dôvodu, pre ktorý žalobca zložil do pokladne žalovaného sumu 350.000,- Sk a žalovaný ako súdny exekútor túto sumu prijal, keďže exekučný súd neschválil nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu povinného na dotknutých nehnuteľnostiach žalobcom ako ich podielovým spoluvlastníkom (uznesenie exekučného súdu č. k. 10Er/1/2005-111 zo dňa 16.08.2007 vydané vyšším súdnym úradníkom a následné uznesenie sudcu exekučného súdu č. k. 10Er/1/2005-169 zo dňa 03.11.2008). Daný stav nijako nezvrátil ani následný postup žalobcu a žalovaného ako súdneho exekútora (nimi podávané opravné prostriedky, návrh na obnovu exekučného konania), ako sa o tom podrobne žalobca zmienil v podanej žalobe v časti uvádzanej pod bodom 2.5. napadnutého rozsudku. Napokon neúspechom pre žalobcu skončil aj "posledný pokus", keď v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 10C/364/2015 sa žalobca podanou žalobou (po jej čiastočnom späťvzati), smerujúcou voči E. F. (manželke povinného) domáhal určenia, že je vlastníkom nehnuteľností malej vodnej elektrárne I. a II. toho času nezapísaných na LV o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1, a to hospodárskej budovy - rekreačnej chaty postavenej na parcele č. 997/4 a malej vodnej elektrárne, ktorú tvorí strojovňa na parcele č. 997/11, otvorený privádzáč na parcele č. 997/5 a hať na parcele č. 997/10, ktoré stavby sa nachádzajú v k. ú. J. na pozemkoch zapísaných na LV č. XXX k. ú. J., v ktorej ako právny dôvod požadovaného deklaratórneho určenia uvádzal ich nadobudnutie postupom podľa § 166 Exekučného poriadku v rámci exekučného konania (sp. zn. EX 79/04) vedeného žalovaným ako súdnym exekútorom. Uvedená žaloba bola právoplatne zamietnutá rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 10C/364/2015-118 zo dňa 08.02.2018 potvrdeného (po odvolaní žalobcu) rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/28/2019-207 zo dňa 31.07.2019. Odvolací súd v uvedenom konaní síce prisvedčil námietke žalobcu (prezentovanej aj v tomto konaní v ním podanej žalobe - pozri jej bod 2.7.), že v ustanovení § 166 ods. 3 Exekučného poriadku bola zavedená potreba schválenia nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu súdom až zákonom č. 341/2005 Z. z. účinným od 1. septembra 2005 a v zmysle prechodného ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak, ale zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR M Cdo 46/03, v zmysle ktorého aj keď Exekučný poriadok výslovne neupravoval procesný postup súdu v prípade začatých exekúcií pred 01.09.2005, v záujme právnej istoty účastníkov exekučného konania, no najmä z praktických dôvodov zabezpečenia zápisu zmeny vlastníckych vzťahov v katastri nehnuteľností, ak ide o spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, je potrebné, aby súd vydal o tejto skutočnosti rozhodnutie deklarujúce prechod (nadobudnutie) vlastníckeho práva k draženému podielu, prípadne rozhodnutie schvaľujúce úkon spoluvlastníka (zloženie sumy vo výške podielu) s konštatovaním tohto právneho následku a obsahujúce náležitosti nevyhnutné pre zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. V súvislosti s vydaním takéhoto rozhodnutia súd

skúma zákonnosť vykonávania exekúcie týmto spôsobom a najmä splnenie podmienok pre vznik právneho následku predpokladaného ustanovením § 166 ods. 2 Exekučného poriadku. Tiež konštatoval, že v prípade spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti sa právna skutočnosť (zloženie sumy vo výške podielu, ktorý sa má dražiť na účet exekútora) rovná príklepu udeleného na dražbe (§ 146 Exekučného poriadku). Táto právna skutočnosť podlieha schváleniu súdom (§ 148 ods. 1 Exekučného poriadku) a až schválením nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu sa zložiteľ sumy stáva vlastníkom spoluvlastníckeho podielu ku dňu zloženia sumy vo výške podielu na účet súdneho exekútora (§ 150 ods. 2 Exekučného poriadku). Do schválenia nadobudnutia vlastníctva spoluvlastníckeho podielu sa mohol ujať držby (§ 150 ods. 1 Exekučného poriadku). Uzavrel, že aj pred prijatím danej novely Exekučného poriadku bolo nutné uznesenie súdu o schválení/neschválení nadobudnutia vlastníctva spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti zložením sumy výšky podielu u súdneho exekútora pred vykonaním dražby. Ďalej uviedol, že nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu žalobcom v zmysle § 166 Exekučného poriadku bolo predmetom preskúmania exekučným súdom v rámci exekučného konania vedeného súdnym exekútorom JUDr. Jánom Ferkom pod sp. zn. EX 79/04 a na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 10Er/1/2005, ktorým bolo po preskúmaní naplnenia všetkých podmienok pre to, aby mohol žalobca nadobudnúť ním tvrdenou právnou skutočnosťou vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu, právoplatne rozhodnuté neschválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu žalobcom na dotknutých nehnuteľnostiach tým, že ako spoluvlastník nehnuteľnej veci zložil na účet súdneho exekútora sumu vo výške podielu, ktorý sa mal dražiť. V tejto súvislosti v zhode so závermi prvostupňového súdu tiež konštatoval, že v rámci konania o určenie vlastníckeho práva všeobecný súd nemá právomoc preskúmať zákonnosť priebehu exekúcie, správnosť rozhodnutia exekučného súdu o schválení/ neschválení nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu.

12. Napriek tomu, že už odpadol právny dôvod, pre ktorý došlo dňa 02.05.2006 k zloženiu sumy 350.000,- Sk žalobcom do pokladne žalovaného ako súdneho exekútora (napriek viacnásobnej snahe predovšetkým zo strany žalobcu zvrátiť rôznorodými procesnými prostriedkami stav, ktorý vyplynul z negatívneho rozhodnutia exekučného súdu uznesením č. k. 10Er/1/2005-169 zo dňa 03.11.2008), doposiaľ nesporne nedošlo k jej vráteniu žalobcovi, a to ani sčasti. Žalovaný už v súčasnosti nie je súdnym exekútorom (tento bol rozhodnutím Ministra spravodlivosti SR právoplatným 04.01.2016 odvolaný z funkcie súdneho exekútora a za jeho náhradníčku bola ustanovená súdna exekútorka JUDr. Michaela Zubaľ Burdová - č. I. 397 pripojeného spisu tun. súdu sp. zn. 7Er/197/2015). Zo skutkových tvrdení žalobcu (nerozporovaných žalovaným) vyplýva, že žalobcom zložená suma 11.617,87 Eur (350.000,- Sk) zostala v dispozícii žalovaného, čo napokon možno vyvodiť aj z vyjadrenia samotného žalovaného uvádzaného pod bodom 3. napadnutého rozsudku, tvrdiaceho, že hoci 09.02.2016 odovzdal exekútorový úrad svojej náhradníčke, že doposiaľ nedošlo k dobrovoľnému finančnému vyúčtovaniu. V danej súvislosti žalovaný ani len netvrdil, že by s danou sumou vôbec mal nejako konkrétne naložiť, a to ani po tom, ako mu zanikla funkcia súdneho exekútora.

13. Obrana žalovaného prakticky spočívala len v jeho tvrdení, že z platnej judikatúry nielen všeobecných súdov má vyplývať, že súdny exekútor sa nemôže bezdôvodne obohatiť, pretože koná ako osoba, ktorej bola zverená úloha štátneho orgánu.

14. V súvislosti s danou námietkou konajúci súd poukázal na to, že takýto kategorický záver, ktorý by v každej situácii súvisiacej s činnosťou súdneho exekútora vylučoval možnosť vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho strane na úkor iného subjektu, z existujúcej judikatúry či už všeobecných súdov alebo Ústavného súdu SR nevyplýva. Poukázal pritom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. US 165/2012 z 13.02.2013, v ktorom ústavný súd judikoval, že pokiaľ ide o odmenu súdneho exekútora, súdny exekútor môže byť vo vzťahu k účastníkom exekučného konania subjektom zodpovedným z bezdôvodného obohatenia. Vznik bezdôvodného obohatenia v uvedenom prípade bol konštatovaný v tej súvislosti, že súdny exekútor obdržal od účastníka exekučného konania (povinnej) peňažné prostriedky, ktoré mu táto poukázala na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu o povinnosti nahradiť trovy exekúcie, ktoré následne bolo zrušené.

15. Spoločným z uvedenej veci s prejednávanou vecou je to, že aj v tomto prípade právny dôvod poukázania žalovanej istiny žalobcom žalovanému definitívne odpadol, keďže už nemôže dôjsť k jeho naplneniu (exekučný súd neschválil nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu povinného na dotknutých nehnuteľnostiach žalobcom ako ich podielovým spoluvlastníkom pre v tam uvádzané pochybenia žalovaného ako súdneho exekútora v procese vykonávania exekúcie vedenej na vymoženie práva oprávneného na peňažné plnenie voči povinnému predajom spoluvlastníckeho podielu povinného na dotknutých nehnuteľnostiach, keď ani následné procesné úkony a procesné postupy žalobcu uvádzané pod bodom 2.5. odôvodnenia napadnutého rozsudku na uvedenom nič nezmenili). Za tejto situácie, nakoľko už nebolo možné naložiť so žalobcom zloženou sumou ako s výťažkom z predaja,

mal súdny exekútor, t. j. žalovaný povinnosť túto sumu žalobcovi ako jej zložiteľovi vrátiť. Závazok vydať bezdôvodné obohatenie nevzniká vo všeobecnosti v dôsledku protiprávnosti (protiprávnosť nie je nevyhnutným zákonným predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia), ale vzniká za splnenia zákonom stanovených podmienok. Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie má každý, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí spôsobom vymedzeným v § 451 ods. 2 a § 454 Občianskeho zákonníka, t. j. došlo k jeho obohateniu spôsobom, ktorý právny poriadok neuznáva. Právna úprava bezdôvodného obohatenia má čisto reparačnú funkciu sledujúcu morálnu zásadu spravodlivosti, aby sa nikto neobohatil na úkor iného - aby ten, kto sa bezdôvodne obohatil, si nemohol ponechať jemu neprislúchajúci prospech. Plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol ako jedna zo skutkových podstát vzniku bezdôvodného obohatenia predpokladá, že v čase, kedy bolo poskytnuté plnenie, existoval právny dôvod na plnenie, ktorý však následne v dôsledku ďalšej právnej skutočnosti odpadol (stratil svoje právne účinky).

16. Ďalej súd prvej inštancie akcentoval, že v okolnostiach prejednávanej veci je významným aj to, že žalovaný už v súčasnosti nie je súdnym exekútorom. Napriek zániku jeho funkcie súdneho exekútora a ním tvrdenému "odovzdaníu svojho exekútorského úradu svojej náhradníčke dňa 09.02.2016" podľa samotného žalovaného doposiaľ nedošlo k "finančnému vyúčtovaniu", z čoho v kontexte zisteného skutkového stavu vyplývajúceho z rozhodujúcich skutkových tvrdení žalobcu nepopretých žalovaným vyplýva, že žalobcom zložená suma naďalej zostala v jeho dispozičnej sfére (opak, že by tomu tak nemalo byť v kontexte aj zmieneného tvrdenia žalovaného z ničoho nevplýva). Žalovaný teda ani len netvrdil, že by žalobcom dňa 02.05.2006 zloženú sumu 11.617,87 Eur mal tomuto následne (do vyhlásenia tohto rozsudku) vrátiť, resp. že by s touto sumou mal naložiť nejako inak (napr. odovzdať ju súdnej exekútorke, ktorá bola po zániku jeho funkcie súdneho exekútora ustanovená ako jeho náhradníčka) a také niečo ani nič nepreukazuje.

17. Nadväzne na to konajúci súd potom v zhode s právnou argumentáciou žalujúcej strany konštatoval, že u žalovaného ohľadne doposiaľ nevrátenej sumy 11.617,87 Eur došlo (po odpadnutí právneho dôvodu jej zloženia žalobcom) na úkor žalobcu k vzniku bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ktoré je povinný žalovaný vydať žalobcovi s poukazom na § 451 ods. 1 v spojení s § 456 Občianskeho zákonníka, keď po vzniku bezdôvodného obohatenia nedošlo ani následne (po zániku funkcie súdneho exekútora u žalovaného) k zmene subjektu, ktorý sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. Súd sa stotožňuje aj s právnou argumentáciou žalobcu čo do vzájomného vzťahu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a nároku na náhradu škody uvádzanej pod bodom 2.10. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (že existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia, že kým má žalobca pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, dokiaľ nepreukáže ním nezavinené bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia, nie je daný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, teda aj súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa Exekučného poriadku) súladnej s tým, čo uvádzal aj Ústavný súd SR v už zmienenom náleze z 13.02.2018 II. ÚS 165/2012 pod bodmi 33. až 38. V danom prípade dôvod vyplatenia sumy 11.6187,87 Eur (350.000,- Sk) žalobcom žalovanému v súčasnosti (po odpadnutí právneho dôvodu, pre ktorý došlo k jej zloženiu) postráda reálne existujúci hmotnoprávny základ (právny dôvod takéhoto plnenia nespočíva v hmotnom práve).

18. Z uvedených dôvodov okresný súd žalobe čo do istiny v celom rozsahu vyhovel a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 11.617,87 Eur.

19. Zároveň s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania zo sumy 11.617,87 Eur v uplatnenej výške, pričom tieto priznal odo dňa 13.09.2018 až do jej zaplatenia, a to od uvedeného dňa s poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka, keď žaloba, ktorá súčasne predstavuje aj výzvu na zaplatenie, bola žalovanému doručená dňa 11.09.2018, potom nasledujúci deň - 12.09.2018 nastala splatnosť uplatnenej pohľadávky a až dňom 13.09.2018 sa dostal žalovaný do omeškania s jej zaplatením.

20. Keďže žalobca sa domáhal priznania uplatnených úrokov z omeškania už odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, t.j. od 12.09.2018, ohľadne úrokov z omeškania za uvedený deň súd žalobu v tejto nepatnej časti ako nedôvodnú zamietol.

21. Nakoľko vzťahy medzi exekútorom a fyzickými osobami vo vzťahu k zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie nie sú Exekučným poriadkom alebo iným osobitným zákonom upravené, dovodzujúc zo vzťahu medzi lex specialis a lex generalis možno dospieť k záveru, že v zmysle § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka tento upravuje okrem iných majetkové vzťahy medzi fyzickými osobami a štátom (súdnym

exekútorom), takže na pohľadávku žalobcu, ktorá je pohľadávkou na vydanie bezdôvodného obohatenia, sa vzťahuje právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku. V zmysle rozhodovacej praxe súdnych autorít sa v prípade disponovania pohľadávkou voči súdnemu exekútorovi nejedná o škodu, ale škoda v majetkovej sfére žalobcu nastane až v momente prípadného neúspešného uplatnenia pohľadávky (na vydanie bezdôvodného obohatenia) voči exekútorovi. Existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia. Teda škoda nevzniká už v okamihu splatnosti samotnej pohľadávky, resp. začiatkom omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevykonalým a je vylúčené, aby bolo uspokojené (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 105/2004). Až následne, v prípade vzniku škody, je žalobca oprávnený využiť postup podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a to žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 tohto zákona, prípadne uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde podľa § 16 tohto zákona. Neexistenciu osobitného zákona vo vzťahu k zodpovednosti štátu za bezdôvodné obohatenie možno vnímať ako určitú medzeru právneho poriadku Slovenskej republiky, ktorá však naznačeným vyššie uvedeným výkladom ustanovení Občianskeho zákonníka by mala byť súdom konajúcim v predmetnej veci odstránená. Uvedené je v súlade s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 31/04, podľa ktorého "Medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného v ústave. V takomto prípade je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale naopak garantoval." Základným ľudským právom žalobcu garantovaným Ústavou Slovenskej republiky, ktoré je ohrozované vzniknutou medzerou v práve, je právo vlastníť majetok, ktoré je vyjadrené v článku 20 ods. 1 a ktoré je zároveň garantované článkom 1 Dodatkovým protokolom k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 20.03.1952. 22. S ohľadom na takmer plný úspech žalobcu v tomto spore (neúspešným bol len v doslova zanedbateľnej časti), súd s poukazom na § 262 ods. 1 CSP, postupujúc podľa § 255 CSP, priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov tohto konania. O výške trov bude rozhodnuté s poukazom na § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

23. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia.

24. Odvolateľ uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nulité. Vo veci totiž konal nepríslušný súd (§ 13 CP - pravdepodobne má ísť o ust. § 13 CSP - poznámka odvolacieho súdu). Okrem toho žalovaný zopakoval, že v tomto spore nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom, a to aj pri hypotetickej úvahe o jeho právnom nástupcovi. Nedôvodnosť žaloby vyvracajú aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/58/2019 zo dňa 14.01.2009, sp. zn. 3Cdo/199/2009 zo dňa 18.02.2010, sp. zn. 4Cdo/41/2009 zo dňa 25.03.2010, sp. zn. 4Cdo/138/2009 zo dňa 25.03.2010, ktoré judikovali, že vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania nemožno považovať za súkromnoprávny, a preto na strane súdneho exekútora nemôže dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Žalovaný vo svojom opravnom prostriedku vzniesol voči nároku uplatnenému žalobou i námietku premlčania. Vo vzťahu k tvrdeniam uvádzaným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že v exekučnom konaní nebola presne identifikovaná nehnuteľnosť, neboli správne vykázané doručky, podanie odvolania súdnym exekútorom a pod. odvolateľ uviedol, že sa k nim nemieni vyjadrovať. V danej súvislosti poukázal aj rozhodnutie NS SR v označenej exekúcii, ktorý konštatoval, že postup súdneho exekútora bol v súlade s upravujúcou právnou normou. Žalovaný akcentoval, že z jeho strany boli všetky úkony vykonané v súlade so zákonom a tiež, že zo strany účastníka (žalobcu) neboli využité všetky právne možnosti. Odvolateľ sa tiež pozastavil nad postupom konajúceho súdu/sudcu, ktorý rozhodol tak, že vlastne zastieral vydanie rozsudku pre zmeškanie, keď ignoroval ospravedlnenie neúčasti žalovaného na nariadenom pojednávaní, ktorá bola rešpektovaná (telefonát s p. X. o potvrdení o práceneschopnosti) a následnú argumentáciu, že súd aj tak vo veci rozhodne, čo sa následne aj stalo. Takéto postupy telefonickými vyhrážkami sú od sudcu či pracovníka súdu, neakceptovateľné, o to viac, že žalovaný zaslal konajúcemu súdu doklad o práceneschopnosti. Takýto postup a správanie sudcu odvolateľ označil prinajmenšom za odporujúci nielen všeobecnej spoločenskej morálke.

25. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Súčasne žiadal, aby odvolací súd zaviazal žalovaného nahradiť mu trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

26. Opravný prostriedok žalovaného považuje žalobca za nedôvodný. Podľa jeho názoru je rozhodnutie súdu prvej inštancie správne, zákonné a spravodlivé. Žalovaný vo svojom odvolaní v podstate namieta nepríslušnosť Okresného súdu Dolný Kubín konať vo veci, absenciu jeho pasívnej vecnej legitímácie v spore a premlčanie nároku. Čo sa týka nepríslušnosti súdu s odkazom žalovaného na ust. § 13 CSP, žalobca uviedol, že miestnu nepríslušnosť je žalovaný povinný namietnuť hneď pri prvom procesnom úkone v predmetnom konaní. Odhliadnuc od tejto povinnosti žalovaného, v posudzovanom prípade je námietka miestnej nepríslušnosti súdu úplne irelevantná, nakoľko v ust. § 12 a ust. § 20 ods. 1 písm. c) CSP je uvedená príslušnosť súdu, v zmysle ktorej aj okresný súd postupoval a vec rozhodol. Táto skutočnosť je napokon uvedená i v jeho rozhodnutí. Pokiaľ ide o námietku pasívnej vecnej legitímácie, ku ktorej žalovaný nič bližšie neuviedol, aj s touto skutočnosťou sa konajúci súd v napadnutom rozhodnutí riadne vysporiadal. Vyplýva z neho, že pasívne vecne legitimovaným subjektom je žalovaný, nakoľko práve na jeho strane došlo k bezdôvodnému obohateniu. Rovnako námietka premlčania vznesená žalobcom v odvolaní je nedôvodná. K premlčaniu nároku uplatneného žalobou totiž nedošlo. Jedná sa opäť o účelovú námietku v snahe vyhnúť sa svojej povinnosti zaplatiť žalobcovi žalobou uplatnený nárok, ktorú žalovaná sporová strana navyše žiadnym spôsobom neodôvodnila. Žalobca akcentoval, že námietka premlčania nebola žalovaným vznesená v rámci prvoinštančného konania, ale len v podanom odvolaní. S poukazom na zásadu koncentrácie konania preto nie je dôvod, aby odvolací súd na takto vznesenú námietku žalovaného prihliadal. Bez ohľadu na uvedené je však táto námietka premlčania neopodstatnená. K podaniu žaloby vo veci samej došlo totiž počas plynutia premlčacej doby, t.j. do dvoch rokov odo dňa, keď sa žalobca dozvedel, že ku vzniku bezdôvodného obohatenia skutočne nezvratne došlo. Pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní namietal, že došlo k vydaniu rozhodnutia, potom ako prvoinštančný súd nevyhovel jeho žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu zdravotného stavu, jedná sa iba o strohé konštatovanie a zveličovanie protistrany v spore. Samotné neodročenie pojednávania, ako aj odôvodnenie nevyhovenia žiadosti žalovaného súdom je patrične odôvodnené v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie, s ktorým sa žalobca plne stotožňuje. Vyjadrenie žalovaného žalobca považuje za nadnesené a nepravdivé. Aj žalovaný si totiž musí byť vedomý aké má súd prvej inštancie týkajúce možnosti na odročenie pojednávania a tiež povinnosti strany v spore riadne preukázať nemožnosť dostavenia sa na pojednávanie. V neposlednom rade žalovaný bol zo strany okresného súdu upozornený na možnosť prejednania veci aj v jeho neprítomnosti. Je tak zrejmé, že postup konajúceho súdu bol správny, zodpovedajúci ustanoveniam príslušných právnych predpisov. Súd prvej inštancie teda rozhodol v merite veci správne a v súlade so zákonom a zároveň svoje rozhodnutie aj dostatočne a presvedčivo odôvodnil.

27. Žalovaný nepodal vo veci odvolaciu repliku.

28. Ďalšie podania strán sporu v rámci odvolacieho konania neboli produkované.

29. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie vo výrokoch I. a III. v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a odvolanie žalovaného proti výroku II. napadnutého rozhodnutia v súlade s ust. § 386 písm. b) CSP odmietol.

30. Vo vzťahu k výroku I. odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa však nestotožnil s právnym posúdením nároku uplatneného žalobou uvedeným súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, ktoré však nemalo vplyv na správnosť jeho rozhodnutia.

31. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolacie námietky žalovaného formulované v podanom opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Zároveň krajský súd poukazuje na zodpovednosť žalovaného za obsahové vymedzenie odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

32. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Odvolacie námietky žalovaného k spôsobu vyhodnotenia dokazovania okresným súdom z uvedených dôvodov krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo žalobe žalobcu vyhovel, pričom ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých vykonaných dôkazov s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty strán. V súdnej veci však okresný súd svoje rozhodnutie veľmi podrobne a zákonným spôsobom odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu byť pred súdom úspešnou; prípadne s „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu; vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaného okresným súdom správne skutkové závery popísané v odôvodnení jeho rozsudku, sa krajský súd vo svojom rozhodnutí zaoberal len otázkou právnej kvalifikácie nároku uplatneného žalobou a súčasne sa vysporiadal aj námietkami prezentovanými žalovanou sporovou stranou v jej opravnom prostriedku.

33. Pred svojim rozhodnutím odvolací súd v súlade s ust. § 382 CSP prírpisom zo dňa 26.02.2021 vyzval obidve procesné strany, aby sa v lehote 5 dní od doručenia tejto výzvy vyjadrili k nožnej aplikácii ust. § 33 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.03.2017, ktoré doposiaľ pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité.

34. Na uvedenú výzvu reagoval žalobca podaním zo dňa 08.03.2021, ktorý uviedol, že zotrúva na svojej právnej argumentácii prezentovanej v podanej žalobe, kde s poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu ČR, ale aj Ústavného súdu SR, prezentoval právnu hypotézu, v zmysle ktorej v prípade konkurencie zodpovednosti za škodu a vydania bezdôvodného obohatenia má prednosť uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Opätovne zdôraznil, že žalovaný od roku 2016 nevykonáva funkciu exekútora (04.01.2016 bol z funkcie odvolaný), no napriek tomu doposiaľ uplatňovaný peňazný nárok nevydal žalobcovi, oprávnenému a zároveň žalobou uplatnenú peňaznú sumu neodovzdal ani svojej náhradníčke súdnej exekútorke JUDr. Michaele Zubaľ Burdovej napriek tomu, že jej postupoval celú svoju exekučnú agendu z exekútorského úradu.

35. Nad rámec uvedeného žalobca poukázal na princíp „iura novit curia,“ v zmysle ktorého nie je žalobca povinný uplatnený nárok právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je výlučne vecou konajúceho súdu. Procesnou povinnosťou žalobcu je uviesť rozhodujúce skutkové tvrdenia a ich vierohodnosť preukázať dostupnými dôkaznými prostriedkami, na základe ktorých súd vykoná subsumciu zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu. Ak by aj v danom prípade došlo k vyjadreniu nesprávneho právneho postulátu žalobcu o povahe uplatneného nároku, nie je súd viazaný právnu kvalifikáciou žalobcu, ale na základe zisteného skutkového stavu je povinný aplikovať vhodnú a právnu normu. V danej súvislosti žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/196/2009 zo dňa 22.09.2010. Konečné posúdenie, podľa akého zákonného ustanovenia bude súd v danom prípade postupovať, preto žalobca ponechal na úvahe odvolacieho súdu. Žalovaný sa k uvedenému podaniu nevyjadril.

36. Uvedené podanie bolo doručené žalovanému, ktorý si ju však v odbernej lehote neprevzal.

37. V danej súvislosti odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ žalovaný dňa 12.05.2021 zaslal Krajskému súdu v Žiline prírpis, v ktorom uviedol, že z oznámenia manželky sa dozvedel, že mu bola doručovaná doporučená zásielka a vzhľadom na skutočnosť, že uviazol v ČR a v súčasnej dobe je v rekonvalescencii po ťažkom prekonaní Covid-19 a žiadal o jej zaslanie emailovým spôsobom na ním uvedenú adresu, tejto žiadosti odvolací súd nevyhovel. Písomnosť bola žalobcovi totiž doručovaná do vlastných rúk v

súlade s ust. § 111 CSP na adresu evidovanú v Registri obyvateľov SR. Písomnosť sa preto považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, t. j. dňom 04.05.2021. Súčasne žalobca v mailovom podaní zo dňa 12.05.2021 nepožiadaval súd o odpustenie zmeškania lehoty postupom podľa § 114 CSP, no bez preukázania ním tvrdených skutočností žiadal súd o jej opätovné doručenie a to napriek tomu, že táto zásielka mu už bola účinne súdom doručená.

38. Ako už bolo uvedené vyššie, odvolací súd sa nestotožnil s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, ktorý s odvolaním sa na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 165/2012 zo dňa 13.02.2013 konštatoval, že žalovaný nárok je nárokom z bezdôvodného obohatenia.

39. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, konkrétne uznesenia sp.zn. 4Cdo/41/2009 zo dňa 25. marca 2010, sp.zn. 3Cdo/199/2019 zo dňa 18. februára 2010, v ktorých dovolací súd riešil problematiku zodpovednosti súdneho exekútora za škodu, ktorá vznikla v súvislosti s jeho činnosťou podľa Exekučného poriadku.

40. V označených rozhodnutiach dovolací súd riešil otázku právneho posúdenia právneho vzťahu účastníkov konania, z ktorého bol vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, ktorý okresný súd považoval za občianskoprávny vzťah, v rámci ktorého žalovaný súdny exekútor zodpovedá za bezdôvodné obohatenie, ktoré získal na úkor žalobcu. V danej súvislosti dovolací súd uviedol nasledovnú argumentáciu:

„Občianskoprávnymi vzťahmi sú majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony (viď § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Tieto vzťahy sú upravené normami súkromného práva a sú založené na princípoch právnej rovnosti ich subjektov; práva a povinnosti, ktoré sú obsahom právnych vzťahov tejto povahy, vznikajú na základe prejavov vôle vyplývajúcich z princípu autonómie vôle ich subjektov. Vzťahy, ktoré sú založené na nerovnom právnom postavení ich účastníkov a v ktorých orgány verejnej moci rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov na báze autoritatívnosti, sú verejnoprávne.

Pre vyriešenie otázky, či ten - ktorý právny vzťah je súkromnoprávny alebo verejnoprávny, je nevyhnutné predovšetkým zistiť, z ktorého právneho vzťahu sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok (predmet súdneho konania). Tento vzťah treba následne analyzovať a správne právne posúdiť. Za účelom zabezpečenia podkladov, nevyhnutných pre tento postup, ukladá zákon žalobcovi povinnosť uviesť vždy už v žalobe rozhodujúce skutočnosti (§ 79 ods. 1 O. s. p.), ktoré majú súdu umožniť, aby daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok analyzoval a právne kvalifikoval z aspektov, významných nielen pre posúdenie rôznych otázok procesnej povahy (napr. právomoci, príslušnosti, spôsobilosti byť účastníkom konania), ale aj pre posúdenie veci samej. Žalobca je povinný svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a odôvodniť. Je totiž vždy vecou súdu, aby podal jeho právnu kvalifikáciu. Ak ho ale predsa len v žalobe právne vyhodnotí, súd tým nie je viazaný. Z toho, čo v prejednávanej veci žalobca uviedol v priebehu konania na súdoch nižších stupňov a v dovolaní, je zrejmé, že pre uplatnenie nároku na zaplatenie spornej sumy v súdnom konaní považoval za rozhodujúcu skutočnosť, že v exekučných konaniach jeho právny predchodca ako oprávnený zaplatil žalovanému ako súdному exekútorovi vykonávajúcemu exekučnú činnosť, preddavky na odmenu a náhradu jeho hotových výdavkov a tieto po zastavení exekučných konaní nevyúčtoval ani nevrátil, hoci ho žalobca na ich vrátenie vyzval.

Exekútor je v zmysle § 2 Exekučného poriadku štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (ďalej len „exekučná činnosť“). Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle. Pri výkone svojej činnosti je viazaný len Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu vydaným v exekučnom konaní.

Z definície právneho postavenia súdneho exekútora podanej priamo Exekučným poriadkom (viď vyššie) vyplýva, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na realizácii základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na súdneho exekútora vykonávajúceho exekučnú činnosť treba v zmysle uvedeného hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom zákonom, a to Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom. Dovolací súd poznamenáva, že ustanovenie § 5 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2005 (kedy nadobudla účinnosť

jeho novela daná zákonom č. 341/2005 Z. z.) výslovne uvádza, že vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci.

V danom prípade žalobca svoj nárok „na vydanie bezdôvodného obohatenia“ vyvodzuje z právneho vzťahu, ktorý: 1. vznikol medzi jeho právnym predchodcom ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť, 2. sa netýkal niektorej z typických súkromných oblastí života fyzickej osoby alebo existencie právnickej osoby a nevyplýval zo súkromného práva. Išlo tu o verejnoprávny vzťah sledujúci zabezpečenie funkcií štátu, v rámci ktorého účastníci nemali autonómne a rovnoprávne postavenie, charakteristické pre právne vzťahy založené na súkromnom práve. Tento právny vzťah sa vyznačoval tým, že jeden účastník vzťahu (súdny exekútor) vystupoval voči druhému účastníkovi (oprávnenému) ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a bol oprávnený druhému subjektu jednostranne zakladať práva alebo povinnosti (v tejto súvislosti viď napr. ustanovenie § 197 ods. 2 v spojení s § 31 ods. 2 Exekučného poriadku, v zmysle ktorých exekútor môže požadovať od oprávneného primeraný preddavok na odmenu a na náhradu hotových výdavkov a môže odmietnuť vykonať požadovaný právny úkon, ak žiadateľ nezloží primeraný preddavok a ak v lehote určenej exekútorom oprávnený nezloží preddavok, na návrh exekútora môže súd exekúciu zastaviť). Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania s týmito znakmi nemôže byť považovaný za súkromnoprávny vzťah. Vzhľadom na povahu vzťahu vznikajúceho medzi oprávneným ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť nemôže dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka tým, že súdny exekútor po zastavení exekučných konaní oprávnenému (jeho právnemu nástupcovi) nevyúčtoval, ani nevrátil preddavky na odmenu a náhradu jeho hotových výdavkov, ktoré oprávnený zaplatil, hoci ho žalobca na ich vrátenie vyzval. Žalobca preto opodstatnene namietá, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd po zaujatí vyššie uvedeného záveru považuje za potrebné zopakovať, že žalobca je povinný žalobou uplatnený nárok (iba) skutkovo vymedziť. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu („iura novit curia“). Pokiaľ súd rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových okolností, so zreteľom na povahu ktorých alebo spôsob opísania ktorých prichádza do úvahy možnosť podriadenia žalobou uplatneného nároku pod inú hmotnoprávnu normu, než je uvedená v žalobe, musí vec právne posúdiť podľa zodpovedajúcej normy bez ohľadu na to, či je v žalobe uvedený (alebo správne uvedený) právny dôvod požadovaného plnenia.

V danom prípade - so zreteľom na to, ako a čím žalobca vymedzil skutkový rámec, z ktorého vyvodzoval svoj nárok na zaplatenie požadovanej sumy - bolo pred rozhodnutím o jeho žalobe „o vydanie bezdôvodného obohatenia“ potrebné vyriešiť otázku, či žalobou uplatnený nárok nevyplýva zo vzťahu zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi konania v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého súdny exekútor v prípade, že osobitný zákon neustanovuje inak, zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Zodpovednosť exekútora za škodu ním spôsobenú alebo jeho zamestnancami v súvislosti s vykonávaním exekučnej činnosti podľa Exekučného poriadku je v § 33 ods. 1 tohto poriadku upravená ako objektívna zodpovednosť bez ohľadu na jeho zavinenie. Exekútor sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od neho možno požadovať. Pod pojmom „vynaloženie všetkého úsilia“ je potrebné rozumieť každú možnú starostlivosť, ktorú by bolo možné za daných podmienok konkrétneho prípadu vyvinúť, aby sa zabránilo vzniku škody. Podľa citovaného ustanovenia predpokladmi zodpovednosti súdneho exekútora je vznik škody, protiprávne konanie alebo opomenutie exekútora, prípadne jeho zamestnanca, súvisiace s činnosťou podľa Exekučného poriadku, príčinná súvislosť medzi týmto konaním (alebo opomenutím) a vznikom škody. Predpoklady vzniku zodpovednosti musí preukázať poškodený. Súdny exekútor sa nemôže zodpovednosti zbaviť, t.j. neexistuje žiadny deliberačný dôvod, ktorý by vylúčil zodpovednosť, ak sú splnené predpoklady jej vzniku. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd žalobu z tohto aspektu neposudzoval. Jeho rozhodnutie je v dôsledku toho predčasné, a preto aj z tohto dôvodu vecne nesprávne (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. januára 2010 sp. zn. 3 Cdo 58/2009 a z 25. februára 2010 sp. zn. 4 Cdo 138/2008).“ Rovnaké závery prijal Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 6 MCdo 4/2011.

41. Zároveň odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 75/2015, ktoré sa zaoberalo vzťahom zodpovednosti za škodu štátu a zodpovednosti za škodu exekútora. Z označeného rozhodnutia vyplýva, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ustanoveniach § 29 až § 194 § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch

a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 uvedeného zákona. Závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

42. Možno teda zhrnúť, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol verejnoprávny vzťah, ktorý vylučuje existenciu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Predpokladmi zodpovednosti súdneho exekútora za škodu podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku sú: a/ vznik škody, b/ protiprávne konanie alebo opomenutie exekútora, prípadne jeho zamestnanca súvisiace s činnosťou podľa Exekučného poriadku, c/ príčinná súvislosť medzi týmto konaním (alebo opomenutím) a vznikom škody. Súdny exekútor sa nemôže zodpovednosti zbaviť, ak sú splnené predpoklady jej vzniku.

43. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca ako poškodený v tomto spore preukázal existenciu všetkých uvedených predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu žalovaného, ktorý ku dňu vzniku škody vykonával funkciu súdneho exekútora.

44. Z dokazovania vykonaného okresným súdom vyplýva, že v čase keď žalovaný vykonával funkciu súdneho exekútora, dňa 02.05.2006 v súlade s ust. § 166 ods. 2 Exekučného poriadku prevzal od žalobcu (ako spoluvlastníka vecí v podielovom spoluvlastníctve, ktorý chcel zabrániť predaju vecí, ktoré mali byť v prebiehajúcej exekúcii predmetom dražby), sumu vo výške podielu, ktorý sa má vydražiť, konkrétne vo výške 350.000,- Sk, ktorá zodpovedá výške žalovanej istiny 11.617,87 Eur. Následne potom, ako v exekučnej veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 10Er/1/2005 (EX 79/04) exekučný súd vydal uznesenie, ktorým neschválil nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu žalobcom v podiele 1, (čím účinky právneho titulu - záznamu o predaji spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam zo dňa 02.05.2006 odpadli), žalovaný ani po uplatnení všetkých riadnych aj mimoriadnych opravných prostriedkov, a ani po skončení výkonu svojej funkcie peňažné prostriedky prevzaté od žalobcu podľa § 166 Exekučného poriadku, žalobcovi neodovzdal/nevrátil. So zloženou sumou vo výške podielu má totiž súdny exekútor naložiť rovnako ako s dražobnou zábezpekou. V posudzovanom prípade však žalovaná istina z vyššie uvedených dôvodov nebola exekútorom vyplatená oprávnenému, a nebola vrátená ani žalobcovi. Na strane žalobcu tak nastala majetková ujma (škoda) zodpovedajúca výške žalovanej istiny. Je nepochybné, že práve medzi týmto konaním/opomenutím žalovaného a vznikom škody je príčinná súvislosť. Keďže žalovaný po ukončení svojej činnosti súdneho exekútora spis v označenej exekučnej veci, ani finančné prostriedky vyplatené žalobcom v uvedenej exekúcii nepostúpil súdnej exekútorke JUDr. Michaele Zubaľ Burdovej, ktorá je jeho náhradníčkou, je nepochybné, že žalovaný zodpovedá za vzniknutú škodu a tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť. Žalovaný je teda v tomto spore pasívne vecne legitímovaným subjektom.

45. Zároveň odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 165/2012 z 13. februára 2013 rieši odlišnú situáciu a preto ho nemožno na aktuálne prejednávaný spor aplikovať. V označenom prípade sa ústavný súd totiž zaoberal postavením súdneho exekútora v súvislosti s rozhodovaním súdu o trovách exekúcie a o jeho odmene, ktoré je v danom prípade odlišné. Exekučný poriadok v ust. § 37 ods. 1 priznáva totiž súdnemu exekútorovi postavenie účastníka konania, ak súd rozhoduje o trovách exekúcie. Trovami exekúcie sú podľa ust. § 200 ods. 1 Exekučného poriadku odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie. V označenom prípade hotové výdavky tvorili len nepatrnú časť (2,60 Eur trov exekúcie), zvyšok tvorila len odmena exekútora a DPH. Ústavný súd preto v tejto súvislosti uviedol, že pokiaľ ide o postavenie súdneho exekútora vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania, prevažuje aspekt jeho postavenia ako osoby vykonávajúcej slobodné povolanie, ktorá má ekonomický záujem na priebehu a výsledku exekučného konania a ktorej majetkové práva môžu byť rozhodovaným orgánom verejnej moci dotknuté. Aj v tomto náleze však ústavný súd zároveň konštatuje, že právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah.

46. Na strane súdneho exekútora nemôže preto dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka tým, že žalobca ako spoluvlastník vecí zložil výšku spoluvlastníckeho podielu, ktorý sa mal vydražiť postupom podľa § 166 Exekučného poriadku. Medzi žalobcom (spoluvlastníkom nehnuteľností, ktoré mali byť predmetom dražby) a žalovaným išlo totiž o verejnoprávny vzťah sledujúci zabezpečenie funkcií štátu, v rámci ktorého účastníci nemali autonómne a rovnoprávne postavenie, charakteristické pre právne vzťahy založené na súkromnom práve. Tento

právny vzťah sa vyznačoval tým, že jeden účastník vzťahu (súdny exekútor) vystupoval voči druhému účastníkovi (žalobcovi) ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a bol oprávnený druhému subjektu jednostranne zakladať práva alebo povinnosti.

47. Napokon odvolací súd poukazuje na to, že ustanovenia upravujúce občianskoprávnú zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie majú len subsidiárny charakter. Záver o subsidiárnom charaktere nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, podľa ktorého „nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je možné uplatniť len v tom prípade, ak nie sú podmienky pre dosiahnutie rovnakého uspokojenia z titulu náhrady škody“, bol formulovaný v stanovisku občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Cpj 37/78 z 21. decembra 1998. Vo všeobecnosti sa dá teda uviesť, že plnenie na základe bezdôvodného obohatenia možno požadovať len vtedy, ak nemožno požadovať plnenie z iného titulu (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/48/2010, 2Cdo/155/2011 a 1Cdo/123/2009). Na uvedenú judikatúru však okresný súd pri svojom rozhodovaní neprihliadal. V danej súvislosti krajský súd poukazuje i na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo/3533/2011, v ktorom sa konštatuje, že nárok na náhradu škody môže byť voči štátu úspešne uplatnený len vtedy, ak by poškodený nedosiahol uspokojenie svojej pohľadávky voči tomu, kto by k nemu bol inak povinný. V súdenom prípade je zrejmé, že za škodu zodpovedá žalovaný, ktorý ku dňu vzniku škody vykonával funkciu súdneho exekútora, prevzal peniaze od žalobcu a po odpadnutí dôvodov na ich zadržávanie tieto peniaze žalobcovi nevrátil.

48. Argumentácia odvolacieho súdu uvedená vyššie jednoznačne preukazuje, že v posudzovanom prípade je žalovaný pasívne vecne legitimovaným subjektom, (t. j. zodpovedá vzniknutú škodu podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku), a to z dôvodov uvedených vyššie. Hoci odvolací súd posúdil po hmotnej stránke právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným odlišne ako súd prvej inštancie, napadnuté rozhodnutie, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú istinu je vecne správne. Proti časti výroku I., ktorou súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi ročný úrok z omeškania zo sumy 11.617,87 Eur vo výške s 5 % za obdobie od 13.09.2018 až do jej zaplatenia žalovaný nepodal odvolacie námietky. Rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) odvolací súd túto časť napadnutého rozhodnutia preto nepodrobil odvolaciemu prieskumu.

49. V súvislosti s námietkou premlčania proti nároku uplatnenému žalobou vznesenej žalovaným v odvolaní, odvolací súd uvádza, že z ust. § 149 CSP vyplýva, že prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Hmotnoprávnu námietku definuje ust. § 152 CSP ako právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany. Z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku tiež vyplýva, že navrhovaná právna úprava zavádza pojem hmotnoprávnej námietky v civilnom sporovom konaní ako inštitút procesnej obrany alebo procesného útoku sporových strán. Obsahové náležitosti hmotnoprávnej námietky podľa navrhovaného ustanovenia spĺňajú predovšetkým námietka premlčania a kompenzačná námietka, ktoré sú upravené v hmotnom práve.

50. Pre odvolanie podľa Civilného sporového poriadku je typický systém neúplnej apelácie, ktorý vylučuje možnosť efektívneho uplatnenia nových skutočností a dôkazov v odvolacom konaní. Výnimkou pre odvolateľa je použitie nových prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany v odvolaní, a to za splnenia taxatívne vymedzených podmienok v zmysle § 366 CSP. Z ust. § 366 CSP totiž vyplýva, že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Zároveň prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu (§ 373 ods. 4 CSP). Pokiaľ teda odvolateľ vo svojom odvolaní vzniesol námietku premlčania voči nároku žalobcu uplatnenému žalobou, na túto už odvolací súd neprihliadal. Jednalo sa totiž o prostriedok procesnej obrany, ktorého zamýšľaným účelom bolo čiastočné zamietnutie žaloby z dôvodu oslabenia práva, ktorú mohol žalovaný nepochybne vzniesť už v štádiu prvoinštančného konania. Napokon ani sám odvolateľ vo svojom opravnom prostriedku netvrdil, a ani nepreukazoval naplnenie dôvodov uplatnenia tejto novoty v odvolacom konaní.

51. Neobstojí ani námietka žalovaného miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Dolný Kubín na konanie v prejednávanej veci. Konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (§ 36 ods. 1 a 2 CSP). Zároveň z ust. § 20 písm. c) CSP vyplýva, že namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, na ktorom prebieha exekučné konanie, ak ide o spor vyvolaný osobitnou povahou tohto konania, čo nepochybne je i prípad aktuálne prejednávaneho sporu. Podstata takto určenej výlučnej miestnej príslušnosti je taká, že v prípadoch, ktoré sú taxatívne vymenované v § 20 CSP, neprichádza do úvahy ani všeobecný súd žalobcu, (§ 13 CSP) ani súd daný na výber (§ 19 CSP). To znamená, že na konanie a rozhodnutie tohto sporu nebol príslušný iný súd ako Okresný súd Dolný Kubín, keďže na označenom súde prebiehalo exekučné konanie sp. zn. 10Er/1/2005 (EX 79/04) a jedná sa o spor vyvolaný osobitnou povahou tohto konania. Súčasne je nutné podotknúť, že súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania. Takýmto prvým úkonom žalovaného bolo jeho podanie zo dňa 25.09.2018 na č. l. 87 spisu.

52. Zároveň súd prvej inštancie postupoval správne, keď z dôvodu absencie preukázania podmienok uvedených v ust. § 183 CSP neakceptoval návrh žalovanej sporovej strany na odročenie pojednávania. Dôležitosť dôvodu, pre ktorý strana sporu žiada odročenie pojednávania, posudzuje súd vždy podľa okolností konkrétneho prípadu. Pokiaľ v danom prípade žalovaný nepreukázal dôvod svojej neprítomnosti na pojednávaní, zostala jeho žiadosť o odročenie pojednávania len v rovine ničím nepodloženého tvrdenia, na ktoré nebolo možné prihliadnúť. Súd prvej inštancie, ktorý v danej procesnej situácii vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného, neporušil právo žalovaného na spravodlivý proces. Jeho postup sa nepriečil ustanoveniam Civilného sporového poriadku (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 54/2010, sp. zn. 3 Cdo 167/20210, sp. zn. 1 Obdo 19/2014). Z obsahu spisu vyplýva, že termín pojednávania (06.11.2019) vytýčil prvoinštančný súd dňa 03.10.2019 a žalovanému bolo predvolanie naň doručené dňa 28.10.2019. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný návrh na odročenie pojednávania podal až dva dni pred pojednávaním (04.11.2019) s odôvodnením, že sa nemôže dostaviť zo zdravotných dôvodov (problémy s pohybovým ústrojenstvom), s tým, že originálom dokladu vystaveným jeho ošetrojúcim lekárom nedisponuje, tento poslal na Okresný súd Prešov a jeho ošetrojúci lekár je t. č. v Mexiku, keď sa tento vráti, zašle súdu potvrdenie od lekára. Súčasťou žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania teda nebolo žiadne potvrdenie preukazujúce pravdivosť jeho tvrdení. On sám uviedol, že žiada, aby súd pojednávanie odročil a nepojednávalo sa, aj keď si je vedomý, že súd môže rozhodnúť bez jeho výsluchu. Bolo povinnosťou sporovej strany navrhujúcej odročenie pojednávania preukázať dôvodnosť takéhoto procesného postupu súdu. Žalovaný však napriek tomu, že mu konajúci sudca oznámil, že jeho telefonickú žiadosť o odročenie pojednávania z ním uvádzaných dôvodov neakceptuje z dôvodu nepreukázania existencie vážneho dôvodu pre jeho odročenie a súd prejedná v jeho neprítomnosti, reagoval telefonicky dňa 05.11.2019 len tak, že je chorý a nepôjde cez celú republiku. Okresný súd správne v bode 9. odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, žalovaný prevzal predvolanie na pojednávanie dňa 28.10.2019 (č.l. 191c spisu) a ním tvrdený dlhodobý nepriaznivý stav (problémy s pohybovým ústrojenstvom) súdu včas neoznámil a nepredložil na preukázanie svojich tvrdení žiadne relevantné dôkazy; len uviedol, že takýto dôkaz doloží neskôr.

53. O svojom zdravotnom stave brániacom v účasti na nariadenom pojednávaní žalovaný aj napriek predchádzajúcemu vyzovneniu konajúceho súdu nepredložil do spisu žiadne potvrdenie. Na uvedenom závere preto nič nemení ani potvrdenie o vyšetrení žalovaného v ambulancii praktického lekára pre dospelých H. dňa 31.10.2019 o tom, že v predmetný deň bol žalovaný ošetrovaný v uvedenej ambulancii s konštatovaním nutného kľudu na lôžku cca 6 až 7 dní (č.l. 221 spisu), pripojené do spisu až dňa 16.12.2019. Hoci toto potvrdenie bolo lekárom vystavené už dňa 31.10.2019 (t. j. žalovaný ním disponoval), okresnému súdu ho nepredložil. Dôležitosť dôvodu na odročenie pojednávania môže súd preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie pojednávania. Zároveň odvolací súd dodáva, že komunikácia žalovaného so súdom prvej inštancie bola od začiatku konania obštrukčná, s cieľom oddialiť jeho rozhodnutie v merite veci. O tom svedčia všetky podania žalovaného v spise, uvádzané prvoinštančným súdom i v napadnutom rozhodnutí.

54. Prvoinštančný súd teda postupoval v súlade s ust. § 183 ods. 4 CSP, keď deň pred pojednávaním oznámil žalovanému, že pojednávanie neodročí, že vec prejedná a rozhodne v jeho neprítomnosti. Iné

chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolétnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní.

55. Okresný súd teda vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 191 ods. 1 CSP, súčasne spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 220 až § 222 CSP aj správne a presvedčivo odôvodnil. Odvolacie dôvody žalovaného vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP). V dôsledku toho krajský súd rozsudok okresného súdu vo veci samej, t. j. vo výroku I., ako vecne správny potvrdil.

56. Nadväzne na to odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj závislý výrok III. o trovách konania napadnutého rozsudku, proti ktorému odvolateľ nevzniesol žiadne odvolacie námietky, ktorý však zodpovedá procesnému úspechu strán v spore a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

57. Pokiaľ žalovaný podal odvolanie proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol o zamietnutí žaloby žalobkyne vo zvyšnej časti, odvolací súd jeho odvolanie podané proti tejto časti jeho rozhodnutia, odmietol ako odvolanie, ktoré bolo podané neoprávnenou osobou (§ 386 písm. b) CSP).

58. Strana môže napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklúčuje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Aj keď je žalovaný stranou v spore, nespĺňa subjektívny predpoklad na podanie odvolania proti prvej a druhej vete výroku napadnutého rozsudku. Subjektívnym predpokladom na podanie odvolania je to, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vyznelo v neprospech odvolateľa. Neprospech sa spravidla prejavuje v neúspechu vo veci samej alebo v rozhodnutí procesnej povahy, ktoré znamená pre stranu ujmu. Z uvedeného vyplýva, že na podanie odvolania je oprávnená tá strana sporu, ktorej bola rozhodnutím súdu prvej inštancie spôsobená ujma, ktorá priamo vyplýva z posúdenia práv a povinností strán sporu; podstatné tu je porovnanie výsledku sporu s nárokom uplatneným žalobcom v žalobe (prípadne v inom procesnom podaní), nie však subjektívne presvedčenie strany sporu o dôsledkoch vyplývajúcich pre ňu z rozhodnutia súdu prvej inštancie.

59. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi ako úspešnej procesnej strane priznal proti žalovanému nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %. Zároveň odvolací súd dodáva, že Civilný sporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu rozhodovania o trovách konania v prípade, že odvolanie je odmietnuté. Preto je nutné o trovách odvolacieho konania rozhodnúť analogicky podľa § 256 ods. 1 CSP, ktoré upravuje problematiku najbližšiu odmietnutiu odvolania, lebo v tomto prípade konanie končí bez toho, aby odvolací súd rozhodoval o veci samej, a to v dôsledku procesného zavinenia tej strany sporu, ktorá neoprávnene podala odvolanie - v danom prípade žalovaný, ktoré je nutné pripočítať k jeho procesnému neúspechu v spore. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

60. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).